
Behandling av brannsåar og hudlidelser

FRA ARKIVET

JULIE DIDRIKSEN

julie.didriksen@tidsskriftet.no

Tidsskriftet

Tidsskriftet har gjennom tidene vært en kilde til å holde seg oppdatert på forskning og nye behandlingsmetoder. Under følger en liten sak fra utgave 11/1921, som viser til en artikkel i Ugeskrift for Læger, om bruk av parafinmasse for å behandle sår og hudlidelser (Tidsskr Nor Lægeforen 1921; 41: 498). Det var under bokseropprøret i Kina (1899–1901) at den franske legen Edmond Barthe de Sandfort utviklet dette bruksområdet for parafinvoks. Noen år senere gjorde også blant annet første verdenskrig (1914–18) problemstillingen svært aktuell.

Ni soldater fra Åttensjonsalliansen, 1900. Fra venstre: Storbritannia, USA, Russland, Britisk India, Tyskland, Frankrike, Østerrike-Ungarn, Italia, Japan. Foto: Captain C.F. O'Keefe

A. Kissmeyer: Forsøk med paraffinagtige stoffer i hudterapien («ambrine», «parasan»)

Under bokseropstanden i Kina i 1900 fandt en fransk læge Barthe de Sandfort paa at behandle brandsaar med en paraffinmasse og fik udmerkede resultater. Under krigen kom metoden, som omtrent var glemt, atter frem, og under navnet «ambrine» fremstilledes en paraffinblanding, som ved forbrændinger, f. eks. med flammekastere, gav hurtig tilheling og smukke kosmetiske resultater. Allikevel blev behandlingen litet kjendt. Forf. fik litt av stoffet for et par aar siden og har anstillet forskjellige forsøk. Ambrine er en fast masse, som skal bestaa av paraffiner og gummi-harpiks, og anvendes saaledes, at den smeltede masse direkte pensles paa saaret, dækkes av et tyndt lag vat og fæstes med et gazebind. Skiftningen, som foretages hver dag, foregaar meget let, da det stivnede ambrine danner et glat lag, som ikke hænger fast i saaret. Epitelproliferationen viser sig allerede efter faa dager. Applikationen av den smeltede masse paa en blottet saarflate gir en intens varmefornemmelse eller smerte, som dog er ganske momentan og efterfølges av en behagelig ro i saaret. Ambrine er et arkanum, og forf. har nu faat fremstillet et dansk præparat, som han kalder parasan, og som bestaar av 1 del resina benzoe og 5 deler resina elastica electa paa 100 deler nøytrale paraffin med smeltepunkt 52°. Dette stof er sterilisert og kan før bruk smeltes ved opvarmning i 5 min.

«Midlet har neppe i sig selv nogen aktiv virkning paa huden; men ved visse fysikalske egenskaper skaper det de bedst mulige betingelser for, at cellernes regenererende evne kan utnyttes og hudprocessen falde til ro»

Foruten ved forbrændinger og saaledes ogsaa Røntgenulcerationer har forf. set god nytte av metoden ved ulcera cruris, ekzemer og dermatiter. Urene saar maa først renses ved lapis eller helst med 1 pro mille opl. eller salve av det saltsure trypaflavin, det saakaldte proflavin, som har vist sig fortrinlig. Særlig fremhæver forf. den nytte, han har havt av parasan ved ekzemerne, hvorav han har behandlet 23 og deriblandt flere gamle tilfælder, saaledes intertriginøse former og analekzem, som er bedret betydelig i 8–10 dager. Ogsaa ved prurigo har han ved udmerket resultat anvendt parasan, likesom han anbefaler det ved frostsaa og perniones. Midlet har neppe i sig selv nogen aktiv virkning paa huden; men ved visse fysikalske egenskaper skaper det de bedst mulige betingelser for, at cellernes regenererende evne kan utnyttes og hudprocessen falde til ro. Den lægende og kløestillende virkning har i saa godt som alle tilfælder været fortrinlig.

(Ugeskr. f. Læger 1921, nr. 14)

Publisert: 9. oktober 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0576
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.